

Priðjudaginn 28. september 1999.

Nr. 381/1999. **Lögreglustjórinn í Reykjavík**

(enginn)

gegn

X

(Páll Arnór Pálsson hrl.)

Kærumál. Gögn. Verjandi.

Kærður var úrskurður héraðsdómara um að framlengja í þrjár vikur, á grundvelli b-liðar 1. mgr. 74. gr. a laga nr. 19/1991, frest til að synja verjanda X um aðgang að gögnum varðandi rannsókn opinbers máls sem beinist að honum. Í ákvæðinu eru fyrirmæli um töku skýrslu fyrir dómi af sakborningi eða vitni á meðan á rannsókn opinbers máls stendur. Samkvæmt því getur dómari framlengt frest til að synja verjanda um aðgang að rannsóknargögnum þegar lögregla hefur leitað eftir töku slíkrar skýrslu. Ekki var upplýst að leitað hefði verið eftir því að skýrsla samkvæmt heimild í umræddu ákvæði hefði verið tekin né að slík skýrslutaka væri áformuð og var því talið að ekki væri heimilt að synja verjanda X um aðgang að gögnum á grundvelli ákvæðisins.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Markús Sigurbjörnsson, Arnljótur Björnsson og Gunnlaugur Claessen.

Varnaraðili skaut málinu til Hæstaréttar með kæru 23. september 1999, sem barst réttinum ásamt kærumálgögnum 27. sama mánaðar. Kærður er úrskurður Héraðsdóms Reykjavíkur 22. september 1999, þar sem fallist var með nánar tilgreindum undantekningum á kröfu sóknaraðila um að framlengdur yrði í þrjár vikur frestur hans til að synja verjanda varnaraðila um aðgang að gögnum varðandi rannsókn opinbers máls, sem beinist að honum. Kæruheimild er í 142. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála. Varnaraðili krefst þess að úrskurður héraðsdóms verði felldur úr gildi.

Sóknaraðili hefur ekki látið málið til sín taka fyrir Hæstarétti.

Eins og nánar greinir í hinum kærða úrskurði reisir sóknaraðili fyrrgreinda kröfu sína á ákvæði b-liðar 1. mgr. 74. gr. a laga nr. 19/1991, sbr. 23. gr. laga nr. 36/1999. Í þeirri lagagrein eru fyrirmæli um töku

skýrslu fyrir dómi af sakborningi eða vitni á meðan rannsókn opinbers máls stendur yfir hjá lögreglu, en áður en ákæra er gefin út. Í b-lið 1. mgr. greinarinnar er kveðið sérstaklega á um töku slíkrar skýrslu áður en verjandi sakaðs manns fær aðgang að skjölum eða öðrum gögnum máls samkvæmt ákvæði 1. mgr. 43. gr. laga nr. 19/1991, sbr. 12. gr. laga nr. 36/1999. Þegar lögregla hefur leitað eftir skýrslu samkvæmt þessari heimild getur dómari framlengt einnar viku frest, sem mælt er fyrir um í síðastnefndu lagaákvæði, í allt að þrjár vikur „svo að hægt verði að ljúka skýrslutöku innan hans“, eins og segir í niðurlagi b-liðar 1. mgr. 74. gr. a laga nr. 19/1991. Er ljóst af framanröktu efni ákvæðisins að með tilvitnuðum ummælum sé átt við að lengja megi frest til að ljúka skýrslutöku fyrir dómi.

Af gögnum málsins verður ekki séð að sóknaraðili hafi leitað eftir því að skýrsla verði tekin vegna rannsóknar málsins fyrir dómi af varnaraðila eða öðrum samkvæmt fyrirnefndri heimild í b-lið 1. mgr. 74. gr. a laga nr. 19/1991. Í málalímbúnaði sóknaraðila er áðurgreind krafa hans heldur ekki tengd slíkri ráðagerð á nokkurn hátt. Brestur því heimild til að synja verjanda varnaraðila um aðgang að gögnum á grundvelli umrædds ákvæðis. Verður kröfu sóknaraðila þannig hafnað.

D ó m s o r ð :

Hafnað er kröfu sóknaraðila, lögreglustjórans í Reykjavík, um að verjanda varnaraðila, X, verði um þriggja vikna skeið synjað um aðgang að gögnum um rannsókn opinbers máls, sem beinist að honum.

Úrskurður Héraðsdóms Reykjavíkur 22. september 1999.

Lögreglustjórinn í Reykjavík krefst þess að héraðsdómur framlengi í þrjár vikur frest sem lögregla hefur til að synja verjanda X [...] um aðgang að gögnum er varða rannsókn máls nr. 10-1999-21479.

[...]

Kærði sætir nú gæsluvarðhaldi samkvæmt úrskurði dómsins frá 10. september sl. í þágu rannsóknar málsins samkvæmt a-lið 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991. Hann var handtekinn á heimili bróður síns þann dag þar sem verulegt magn fíkniefna fannst við húsleit lögreglu. Engin rök hafa verið færð fyrir því af hálfu lögreglustjórans að það myndi skaða rannsókn málsins ef verjandi kærða

fengi í hendur eftirtalin gögn: Skýrslu um húsleit, haldlagningu fíkniefna og muna frá 10. september sl., skýrslu um haldlagningu, dagsetta sama dag, þrjár rannsóknarbeiðnir til tæknideildar, dagsettar sama dag, leitarheimildir og skýrslur um leit, dagsettar 10. og 11. september sl., rannsóknarbeiðni, dagsetta 11. september sl., skýrslu um leit í gámi, dagsetta sama dag, rannsóknarbeiðni, dagsetta 13. september sl., skýrslu um haldlagningu, dagsetta sama dag, kröfu um gæsluvarðhald og gæsluvarðhaldsúrskurð. Með vísan til þess að ekki er þörf á að fresta frekar að verjanda kærða verði fengið í hendur endurrit af framan- greindum gögnum er kröfu lögreglustjórans um frekari frest hvað þau varðar hafnað. Hins vegar er ljóst með vísan til þess sem fyrir liggur í málinu að þörf er á því að frestur samkvæmt lagagreininni verði framlengdur hvað varðar önnur rannsóknargögn í málinu í allt að þrjár vikur til að unnt verði að ljúka skýrslu- tókum. Með vísan til þessa og samkvæmt síðari málslíð b-liðar 1. mgr. 74. gr. a sömu laga er fallist á kröfu lögreglustjórans um frest að þessu leyti.

Sigríður Ingvarsdóttir héraðsdómari kvað upp úrskurðinn.

Ú r s k u r ð a r o r ð :

Framlengdur er í þrjár vikur frestur sem lögregla hefur til að synja verj- anda X um aðgang að rannsóknargögnum máls nr. 10-1999-21479 öðrum en skýrslu um húsleit, haldlagningu fíkniefna og muna frá 10. september sl., skýrslu um haldlagningu, dagsettri sama dag, þremur rannsóknar- beiðnum til tæknideildar, dagsettum sama dag, leitarheimildum og skýrslum um leit, dagsettum 10. og 11. september sl., rannsóknarbeiðni, dagsettri 11. september sl., skýrslu um leit í gámi, dagsettri sama dag, rannsóknarbeiðni, dagsettri 13. september sl., skýrslu um haldlagningu, dagsettri sama dag, kröfu um gæsluvarðhald og gæsluvarðhaldsúrskurði.